

PÁIPÉAR 1
(150 marc)

ROINN I

AN TRIAIL CHLUASTUISCEANA

40 MARC

- Ní mór na freagraí ar fad a scríobh as Gaeilge ach **amháin** sna cásanna nach bhfuil gá leis.
- Más léir go bhfuil an freagra ag teacht leis an rud a chuala an t-iarrthóir agus go bhfuil iarracht mhacánta déanta ag an iarrthóir an focal/ na focail a litriú go cruinn de réir na foghraíochta, glac leis mar fhreagra.

Cuid A (16 marc)

AN CHÉAD CHAINTEOIR

Conas atá sibh? Seán Tóibín is ainm dom. Is as Gaeltacht na nDéise i gContae Phort Láirge mé. Is áit aoibhinn í m'áit dúchais agus tagann a lán cuairteoirí anseo i rith an tsamhraidh. Tá deartháir amháin agam. Tá sé ocht mbliana d'aois. Is maith leis an banna ceoil One Direction. Is breá liom féin spórt agus imrím sacar agus cispheil.

Ainm	Seán Tóibín
Cad as do Sheán?	<ul style="list-style-type: none">• <i>Is as Gaeltacht na nDéise i gContae Phort Láirge é.</i>• <i>Gaeltacht.</i>• <i>Na Déise.</i>• <i>(Contae) P(h)ort Láirge.</i>• <i>An Rinn.</i>• <i>Rinn Ó gCuanach.</i>
Luaigh rud <u>amháin</u> faoi áit dúchais Sheáin.	<ul style="list-style-type: none">• <i>Is áit aoibhinn í.</i>• <i>Is Gaeltacht í.</i>• <i>Téann a lán cuairteoirí ann.</i>
Cén banna ceoil is maith le deartháir Sheáin?	<ul style="list-style-type: none">• <i>One Direction /1D</i>
Luaigh spórt <u>amháin</u> a imríonn Seán.	<ul style="list-style-type: none">• <i>sacar.</i>• <i>cispheil.</i>

Nótaí:

1. AN DARA CAINTEOIR

Dia is Muire daoibh. Is mise Natalia Jablonski. Sa Pholainn a rugadh mé sa bhliain 2002. Tháinig mo thuismitheoirí go hÉirinn in 2005. Ta mé i mo chónaí i Mullach Íde i gContae Bhaile Átha Cliath. Táim ag freastal ar ghaelscoil. Tá cúigear i mo theaghlach, mo mháthair, m'athair, mo bheirt deirfiúracha agus mé féin. Taitníonn an t-amhránaí, Ed Sheeran, thar barr liom.

Ainm	<i>Natalia Jablonski</i>
Cén bhliain a rugadh Natalia?	<ul style="list-style-type: none"> <i>Rugadh í sa bhliain 2002.</i> <i>dhá mhíle agus a dó / 2002.</i>
Cad a rinne tuismitheoirí Natalia sa bhliain 2005?	<ul style="list-style-type: none"> <i>Tháinig a tuismitheoirí (siad) go hÉirinn / Mullach Íde in 2005.</i> <i>D'aistrigh a muintir ón bPolainn go hÉirinn / Mullach Íde in 2005.</i> <i>D'fhág siad an Pholainn.</i>
Cén sórt scoile a bhfuil Natalia ag freastal uirthi?	<ul style="list-style-type: none"> <i>Tá sí ag freastal ar an ghaelscoil.</i> <i>Ar ghaelscoil.</i> <i>Gaelscoil.</i>
Cé mhéid duine atá i dteaghlach Natalia?	<ul style="list-style-type: none"> <i>Tá cúigear i dteaghlach Natalia.</i> <i>Cúigear.</i> <i>5.</i>

Nótaí:

FÓGRA

Gabhaigí mo leithscéal. An Príomhoide anseo. Goideadh trí rothar as seid na rothar inné. Tá na gardaí ag fiosrú an scéil. Má tá eolas ag aon duine a chuideodh leis na gardaí is féidir labhairt liomsa faoi i rith an lae. Go raibh maith agaibh.

Ceisteanna agus freagraí

(a) Cá háit sa scoil a raibh na rothair nuair a goideadh iad inné?

- *Bhí siad i seid na rothar.*
- *Is í an áit a raibh siad ná i seid na rothar.*
- *I seid na rothar.*
- *Seid na rothar.*
- *An seid*
- *Seid*

(b) Cad é atá na gardaí a dhéanamh faoin ngadaíocht?

- *Tá siad / na gardaí ag fiosrú an scéil.*
- *Tá siad / na gardaí ag fiosrú na gadaíochta.*

(c) Conas is féidir le daltaí cuidiú leis na gardaí?

- *Is féidir leo/leis/léi labhairt leis an bpríomhoide faoi i rith an lae.*
- *Labhairt leis an bpríomhoide.*
- *An t-eolas / an scéal a thabhairt / a insint don phríomhoide.*

Nótaí:

Bhí na sluaite i láthair ag Féile Ráth Chairn i gCo. na Mí an deireadh seachtaine seo caite. San Ionad Pobail agus sa Chlubtheach a bhí na himeachtaí ar siúl. Is é an t-ainm atá ar an gclubtheach ná An Bradán Feasa. Bhí spraoi agus spórt ag chuile dhuine.

Ceisteanna agus freagraí

(a) Cén uair a bhí Féile Ráth Chairn ar siúl?

- *An deireadh seachtaine seo caite.*

(b) Cén t-ainm atá ar an gclubtheach?

- *An Bradán Feasa.*

(c) Cá bhfios dúinn gur thaitin an fhéile leis na sluaite a bhí i láthair?

- *Bhí spraoi agus spórt ag chuile dhuine.*
- *spraoi / spórt*

Nótaí:

1.

COMHRÁ A hAON

An Chéad Mhír

Siobhán: Háigh, a Thiarnáin. Fuair mé an ríomhphost uait.
Tiarnán: Ó, go hiontach, a Shiobháin. Ar oscail tú an ceangaltán a bhí leis?
Siobhán: D'oscail cinnte. Pictiúr gleoite é de lon dubh.
Tiarnán: Mé féin a thóg é le mo i-fón.
Siobhán: Ba chóir duit é a chur isteach ar chomórtas grianghrafadóireachta na scoile.

Ceisteanna agus Freagraí

(a) Cén 'pictiúr gleoite' a fuair Siobhán?

- *Pictiúr de londubh.*
- *Londubh.*
- *Éan?*

An Dara Mír

Tiarnán: Cuirfidh mé. Cad atá ar siúl agat féin?
Siobhán: Táim ag obair sa ghairdín, creid é nó ná creid.
Tiarnán: Glasraí nó bláthanna?
Siobhán: Glasraí sa chúlghairdín.
Tiarnán: Nach tusa a mhol gairdín glasraí a dhéanamh sa scoil?
Siobhán: Is mé ach bhí a fhios agam go raibh spéis mhór ag Bean Uí Chinnéide sa gharraíodóireacht.
Tiarnán: Tá an-chreidiúint ag dul duitse mar sin féin.

Ceisteanna agus Freagraí

(b) Cad a bhí ar siúl ag Siobhán nuair a ghlaigh Tiarnán uirthi?

- *Ag obair sa ghairdín.*
- *Bhí sí ag garraíodóireacht.*
- *Ag obair.*

(c) Cén fáth a bhfuil an-chreidiúint ag dul do Shiobhán?

- *Mhol sí go mbeadh gairdín glasraí sa scoil.*
- *Thosaigh sí gairdín glasraí sa scoil.*
- *Chuir sé tús le gairdín glasraí sa scoil.*
- *Bhí a fhios aici go raibh an-spéis ag Bean Uí Chinnéide/múinteoir sa gharraíodóireacht.*

An Chéad Mhír

An Chéad Mhír

Brian: Brian anseo. Goidé mar atá tú, a Mhuireann?
 Muireann: Tá mé go maith, a Bhriain. Tá mé i scuaine taobh amuigh den 3-Aeiréine i mBaile Átha Cliath.
 Brian: Cad chuige a bhfuil tú ansin, a Mhuireann?
 Muireann: Tá mé ar mo bhealach isteach chuig ceolchoirm de chuid Lady Gaga.
 Brian: Ó, nach méanar duit.

Ceisteanna agus Freagraí

(a) Cén áit a raibh Muireann nuair a ghlaoigh Brian uirthi?

- *I scuaine taobh amuigh den 3 Aeiréine.*
- *Taobh amuigh den 3 Aeiréine.*
- *I mBaile Átha Cliath.*
- *San / Ag an 3 Aeiréine.*
- *Ag ceolchoirm de chuid Lady Gaga.*
- *Ag ceolchoirm.*

An Dara Mí

Brian: Cén t-am a thosóidh an cheolchoirm?
 Muireann: Ní thosóidh sí go dtí a hocht.
 Brian: Tá tú an-luath. Níl sé ach a cúig anois.
 Muireann: Ach dúnfar na doirse ar a sé.
 Brian: Bain sult as.
 Muireann: Cuirfidh mé scairt ort amárach.

Ceisteanna agus freagraí

(b) Cén t-am a dhúnfar na doirse?

- *Ar a sé (a'chlog) / 6.00 i.n. / p.m.*

(c) Cad a dhéanfaidh Muireann amárach?

- *Cuirfidh sí scairt ar Bhrian.*
- *Glaofaigh sí ar Bhrian.*
- *Cuirfidh sí glao (fóin) ar Bhrian.*

Nótaí:

Scríobh freagraí ROINN II i do fhreagarleabhar.

Ceist 1. Freagair **A** agus **B** anseo.

A (20 marc)

Léigh an píosa iriseoireachta seo agus freagair na ceistanna a ghabhann leis.

Bíodh na freagraí i d'fhocail féin, chomh fada agus is féidir leat.

Lorde - Amhránaí Óg Bisiúil

1. Rugadh Ella Marija Lani Yelich-O'Connor, nó Lorde mar is fearr aithne uirthi, in Takapuna sa Nua-Shéalainn in 1996. Is innealtóir é a hathair, Vic O'Connor, agus is de bhunadh na hÉireann é. Is file aitheanta í a máthair, Sonja Yelich. As an gCróit do mhuintir a máthar. Tá beirt deirfiúracha ag Lorde, Jerry agus India, agus deartháir amháin, Angelo.

2. Taobh amuigh den Nua-Shéalainn agus den Astráil, is beag cur amach a bhí ar Lorde go dtí 2013. Sa bhliain sin, d'eisigh sí EP, *The Love Club*. Tugadh cuid mhór poiblíochta dó sna meáin shóisialta. Ba é tuairim na gcriticeoirí go raibh réalta nua aimsithe sna firmimintí ceoil. Thapaigh Lorde an deis agus eisíodh *Royals*, a céad singil. Díoladh cúig mhilliún cóip de. Ba í Lorde féin a scríobh na liricí. Go te sna sála ar *Royals*, eisíodh na hamhráin *Tennis Court*, *Team*, *No Better* agus *Glory and Gore*.

3. An bhliain chéanna sin d'ainmnigh an iris *Times* Lorde i measc gearrliosta de dhéagóirí ceannasacha an domhain. In 2014, d'ainmnigh an iris *Forbes* í ar an liosta 30 faoi 30, an liosta de na hamhránaithe is mó tionchar faoi 30 bliain d'aois. Tá Bruno Mars, Miley Cyrus, Drake, Calvin Harris, Lady Gaga, Katy Perry, Rihanna agus Taylor Swift ar an liosta céanna.

4. Chuaigh dea-shampla a máthar i gcion ar Lorde. Thugadh a máthair leabhair di ó bhí sí an-óg. I measc na n-údar a chuaigh i gcion uirthi, luann Lorde na scríbhneoirí T. S. Eliot, Ezra Pound, Allen Ginsberg agus Sylvia Plath. Deir sí gur fhoghlaím sí uathu conas liricí dea-dhéanta a scríobh. Ní sheinneann Lorde uirlis cheoil agus níl damhsa aici ach oiread. Mar sin, leagann sí béim ar réimsí difriúla a gutha féin. Is ionann guth an amhránaí agus uirlis cheoil, dar léi. Ní maith léi na geáitsí a dhéanann amhránaithe áirithe mar go mbaineann an gheáitsíocht ón gceol. Níos measa fós, dar léi, déanann cuid de na hamhránaithe iarracht an easpa ceoil a cheilt leis na geáitsí. Déanann sí féin iarracht téamaí seanchaite agus liricí leisciúla a sheachaint ina cuid amhrán.

5. Bhí an t-ádh le Lorde. D'aithin a tuismitheoirí an tallann a bhí aici agus chuir siad struchtúir ina saol le go mbláthódh an tallann sin. I ré seo na réaltaí réamhdhéanta, tá úire ag baint lena ceol. Tá an baol ann go mbainfidh a cáil tuisle aisti amach anseo mar a tharla i gcás réaltaí móra eile. I láthair na huaire, áfach, dealraíonn sé go bhfuil a cosa curtha i bhfeac aici ar thalamh daingean.

Ceistanna (iad ar cómharc)

(i) (a) **Cén obair a dhéanann tuismitheoirí Lorde?**

- *Is file í an mháthair agus innealtóir é a hathair.*
- *Innealtóir agus file.*

- (b) **Ainmnigh dhá thír atá luaite in Alt 1.**
- *Dhá cheann as: Nua-Shéalainn, Éire, An Chróit (gCróit?).*
- (ii) **Breac síos dhá phíosa eolais ón sliocht thuas i dtaobh *Royals*.**
- *Royals an t-ainm ar chéad shingil Lorde.*
 - *An chéad shingil a d'éisigh Lorde.*
 - *Díoladh cúig mhilliún cóip de.*
 - *Scríobh Lorde na liricí do Royals.*
 - *Eisíodh Royals in 2013.*
 - *Amhrán is ea Royals.*
- (iii) (a) **Cén fáth ar ainmníodh Lorde ar an liosta 30 faoi 30 san iris *Forbes*?**
- *Bhí / Tá Lorde ar dhuine de na hamhránaithe is mó tionchair faoi 30 bliain d'aois.*
 - *In 2014, d'ainmnigh Forbes Lorde ar an liosta 30 faoi 30, an liosta de na hamhránaithe is mó tionchair faoi 30 bliain d'aois.*
- (b) **Cad a d'fhoghlaim Lorde ó na leabhair a thugadh a máthair di?**
- *Deir Lorde gur fhoghlaim sí uathu conas liricí dea-dhéanta a scríobh.*
 - *D'fhoghlaim sí uathu conas liricí dea-dhéanta a scríobh.*
- (iv) (a) **Ní maith le Lorde na geáitsí a dhéanann amhránaithe áirithe. Cén fáth?**
- *Ní maith léi na geáitsí a dhéanann amhránaithe áirithe mar go mbaineann an gheáitsíocht ón gceol.*
 - *Níos measa fós, dar léi, déanann cuid de na hamhránaithe iarracht an easpa ceoil a cheilt leis na geáitsí.*
- (b) **Conas a bhí an t-ádh le Lorde?**
- *D'aithin a tuismitheoirí an tallann a bhí aici. / D'aithin a tuismitheoirí go raibh tallann aici.*
 - *Chuir siad struchtúir ina saol le go mbláthódh an tallann ceoil a bhí aici.*
 - *Thugadh a máthair leabhair di ó bhí sí an-óg agus chuaigh na leabhair sin i gcionn uirthi.*
 - *Thug a máthair filíocht le T. S. Eliot, Ezra Pound, Allan Ginsberg agus Sylvia Plath le léamh di. Deir sí gur fhoghlaim sí uathu conas liricí dea-dhéanta a scríobh.*
- (v) **Tá úire ag baint le ceol agus le cur chuige Lorde.**
 Luaigh **dhá** **phíosa eolais** ón sliocht a léiríonn an méid sin.
- *Leagann sí béim ar réimsí difriúla a gutha féin.*
 - *I ré seo na réaltaí réamhdhéanta tá úire ag baint lena ceol.*

- Nótaí:**

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. The paper has a slight shadow on the right side, suggesting it's resting on a surface. There is no handwriting or other markings on the paper.

B (20 marc)

Léigh an píosa iriseoireachta seo agus freagair na ceisteanna a ghabhann leis.

Bíodh na freagraí i d'fhocail féin, chomh fada agus is féidir leat.

Oireachtas na Gaeilge agus Scléip na hÓige

1. Is é Oireachtas na Gaeilge príomhfhéile náisiúnta phobal na Gaeilge. Ciallaíonn an focal ‘oireachtas’ tionól agus teacht le chéile. Bhí an chéad Oireachtas ann i mBaile Átha Cliath sa bhliain 1897. Bhí an tOireachtas ar siúl gach aon bhliain ó shin i leith ach amháin an dá bhliain roimh an dara cogadh domhanda. I gCill Airne a bhí sé ar siúl anuraidh, 2014, ó 28 Deireadh Fómhair go dtí 2 Samhain. Tá Oireachtas na Gaeilge cosúil le féile an *Eisteddfod* sa Bhreatain Bheag agus le féile an *Mòd* in Albain.

2. Bíonn dhá chuid in Oireachtas na Gaeilge: féile ealaíon agus litríochta i mí Aibreáin nó i mí na Bealtaine, agus féile cheoil, dhamhsa agus amhránaíochta aimsir na Samhna. Seacht lá a mhaireann Féile na Samhna. Freastalaíonn breis agus 10,000 duine uirthi. Tá fás tagtha le blianta beaga anuas ar líon na ndaoine óga a bhíonn i láthair ag Féile na Samhna. Pobal na nGaelscoileanna agus pobal na Gaeilge sa tuaisceart go háirithe is cúis leis an mborradh seo.

3. Tá moladh ag dul do lucht stiúrtha an Oireachtais. Choinnigh siad an fhéile i dtiúin le saol na linne. Sa lá atá inniu ann, is féile shofaisticiúil nua-aimsire é an tOireachtas. Déanann Raidió na Gaeltachta, TG4, RTÉ agus an BBC cuid mhór de na himeachtaí in Oireachtas na Samhna a chraoladh beo. Bíonn teacht ag daoine ar fud an domhain ar na craoltaí seo ar an ngréasán domhanda.

4. Cuid thábhachtach d’Fhéile na Samhna is ea Scléip na hÓige. Bíonn Scléip na hÓige ar siúl le linn bhriseadh lár téarma na scoileanna. Ceardlanna agus imeachtaí siamsaíochta don aoisghrúpa 14-18 mbliana a bhíonn i Scléip na hÓige. Is ar bhaill na gclubanna Ógras, Spleodar, Cumann na bhFiann, Feachtas agus Óige na Gaeltachta is mó a bhíonn siad dírithe.

5. Is í Paráid Scléip na hÓige, trí shráideanna an bhaile ina mbíonn Féile na Samhna ar siúl, buaicphointe Scléip na hÓige. Faigheann gach aon duine deis na scileanna nua a bhíonn foghlamtha acu sna ceardlanna a léiriú - damhsa ar an sean-nós, damhsa samba, scileanna sorcais nó b’fhéidir ealaín éadain! Is í an Ghaeilge teanga na féile seo, ar nós ócáidí uile an Oireachtais.

Ceisteanna agus Freagraí

(i) (a) Cad is brí leis an bhfocal ‘oireachtas’?

- *Ciallaíonn an focal ‘oireachtas’ tionól agus teacht le chéile.*
- *Tionól.*
- *Teacht le chéile.*

(b) Cad iad na dátaí ar a raibh Oireachtas na Gaeilge ar siúl an bhliain seo caite?

- *Ón 28 Deireadh Fómhair go dtí 2 Samhain, 2014.*
- *28 Deireadh Fómhair - 2 Samhain.*

(ii) Luaigh dhá rud atá luaite in Alt 2 a thugann le fios go bhfuil ag éirí go maith leis an Oireachtas.

- *Freastalaíonn breis agus 10,000 duine uirthi.*
- *Tá fás le blianta beaga anuas ar líon na ndaoine óga a bhíonn i láthair ag Féile na*

Samhna.

- *Bíonn seacht lá d' imeachtaí éagsúla ar siúl ann.*

(iii) **Breac síos dhá rud in Alt 3 a léiríonn gur ‘féile shofaisticiúil nua-aimsire í an tOireachtas’.**

- *Déanann RTÉ Raidió na Gaeltachta, TG4, RTÉ (raidió agus teilifís) agus an BBC craoladh beo ar chuid mhór d'imeachtaí Oireachtas na Samhna.*
- *Déanann na meáin theilifíse agus raidió craoladh beo ar na himeachtaí.*
- *Bíonn teacht ag daoine ar fud an domhain ar na craolta seo ar an ngréasán domhanda.*
- *Choinnigh siad an fhéile i dtiúin le saol na linne.*

(iv) **Cén t-alt sa sliocht thuas a dtagraíonn an abairt seo a leanas dó?**

‘Tá tíortha eile ann a cheiliúrann a dteangacha agus a gcultúir ar an dóigh chéanna le hÉirinn.’

- *Alt 1*

(v) **Cén t-alt sa sliocht thuas a dtagraíonn an abairt seo a leanas dó?**

‘Tá gné amháin de Scléip na hÓige a mheabhródh carnabhal sráide do dhuine.’

- *Alt 5*

Nótaí:

Scríobh freagraí ROINN III i do fhreagarleabhar.

Ceist 2. Freagair **A** agus **B** anseo.

A (10 marc)

Scríobh Ruán Ó Broic an nóta dialainne seo a leanas. Scríobh Ruán an cuntas san Aimsir Láithreach ach d'iarr an múinteoir air an cuntas a scríobh san Aimsir Fháistineach.

Léigh an cuntas dialainne a scríobh Ruán. Ansin athscríobh i do fhreagarleabhar é agus cuir na briathra atá sa chló trom san **Aimsir Fháistineach**.

Sampla: **Fillfidh** an traonach ar Thoraigh sa samhradh.

An Traonach a Mhill mo Shuan

Filleann an traonach ar Thoraigh sa samhradh. **Cuireann** pobal an oileáin na múrtha fáilte roimhe. **Cloistear** é ag glaoch ar feadh na hoíche. **Ní dhúnann** sé a ghob ach é ag scairteadh gan stad, gan staonadh: crec, crec; crec crec. **Ní fhaigheann** an cuairteoir codladh na hoíche. Ach cén dochar? **Bíonn** codladh an traonaigh aige an lá dar gcionn.

Na Freagraí

- **Fillfidh** an traonach ar Thoraigh gach samhradh.
- *Cuirfidh muintir an oileáin na múrtha fáilte roimhe.*
- *Cloisfear é ag glaoch ar feadh na hoíche.*
- *Ní dhúnfaidh* sé a ghob ach é ag scairteadh gan stad, gan staonadh: crec, crec; crec crec.
- *Ní bhfaighidh* an cuairteoir codladh na hoíche.
- *Beidh* codladh an traonaigh aige an lá dar gcionn.

Nótaí:

B (10 marc)

Anseo thíos tá giota téacs faoin tsraith imleabhar *Logainmneacha Mhaigh Eo* a foilsíodh in 2014.

Athscríobh na habairtí i do fhreagarleabhar.

- Líon na bearnaí leis an bhfocal/na focail is oiriúnaí sna habairtí **2, 3, 4** agus **5**.
- Aimsigh ainmfhocal **amháin san uimhir iolra** in abairt **6** thíos agus scríobh i do fhreagarleabhar í.

Logainmneacha Mhaigh Eo

1. Sampla: Is é an Dochtúir Fiachra Mac Gabhann a bhí ina eagarthóiran obair seo.
(a) faoi (b) **ar** (c) leis

Freagra: Is é an Dochtúir Fiachra Mac Gabhann a bhí ina eagarthóir **ar** an obair seo.

2. Tá 3,500 ainm sa leabhar ar oileáin agus ar bhailte fearainn i Mhaigh Eo.

(a) gContae (b) Contae (c) Contaetha

3. Tá *Logainmneacha Mhaigh Eo* ar cheann de na leabhair is a foilsíodh riamh.

(a) tábhacht (b) tábhachtaí (c) tábhachtach

4. IsDún Dealgan ó dhúchas d'Fiachra Mac Gabhann.

(a) as (b) de (c) do

5. Chuir an, Fiachra Mac Gabhann, agallamh ar bhreis agus trí chéad duine áitiúil.

(a) eagarthóir (b) eagarthóirí (c) t-eagarthóir

6. Tá na daoine sa chontae mórtasach as an saothar scolártha seo.

Na Freagraí

2. Tá 3,500 ainm oileán agus baile fearainn i **gContae** Mhaigh Eo.

3. Tá *Logainmneacha Mhaigh Eo* ar cheann de na leabhair is **tábhachtaí** a foilsíodh riamh.

4. Is **as** Dún Dealgan ó dhúchas é, Fiachra Ma Gabhann.

5. Chuir an **t-eagarthóir** agallamh ar bhreis agus trí chéad duine áitiúil.

6. Tá na **daoine** sa chontae mórtasach as an saothar scolártha seo.

Nótaí:

Scríobh freagraí ROINN IV i do fhreagarleabhar.

Ní gá níos mó ná **leathanach go leith** a scríobh.

An dáileadh céanna marcanna atá i gceist i ngach rogha in **A, B, C** agus **D**.

Stíl: 2 mharc. **S(2)** =

Ábhar: 8 marc. **Á(8)** =

Gaeilge: 40 marc. **G(40)** =

Iomlán: $2 + 8 + 40 = 50$ marc.

Ceist 3. Freagair do rogha **ceann amháin** de **A, B, C** anseo thíos.
(Ní gá níos mó ná **leathanach go leith** a scríobh.)

A. AISTE nó ALT NUACHTÁIN / IRISE

Scríobh ar do rogha **ceann amháin** díobh seo:

- (i) An post ba mhaith liom amach anseo.
- (ii) Leabhar a léigh mé le déanaí a thaitin go mór liom.
- (iii) Mo rogha réalta spóirt Éireannach.
- (iv) An Tríú Domhan.
- (v) Na sobalchláir ar an teilifís na laethanta seo.

B. SCÉAL / EACHTRA

Freagair do rogha **ceann amháin** díobh seo:

- (i) Ceap scéal a mbeadh an giota seo thíos oiriúnach mar **thús** leis:
‘Bhí mé ag fanacht go neirbhíseach lasmuigh d’oifig an Phríomhoide.
Cén scéal a d’inseoinn dí?’
- (ii) Eachtra a tharla dom nuair a bhí mé féin agus mo chara ag siopadóireacht.

C. DÍOSPÓIREACHT / ÓRÁID

Maidir le do rogha **ceann amháin** de na rúin seo thíos, scríobh an chaint a dhéanfa i ndíospóireacht scoile ar son *nó* in aghaidh an rúin sin:

- (i) Mol an óige agus tiocfaidh sí.
- (ii) Caithfidh Éirí Amach 1916 a cheiliúradh an bhliain seo chugainn.